

UKA 2013/57
2. oktober 2013
Juliane Henningsen

Innuttaasut amerliartortut imigassartorpallaarnerup kinguneranik qaratsaminnut ajoqute-qalersimasut inuiaqatigiinnit ikiorneqarnerunissaannut nassuiaatitalerlugu angusassamik toraagalimmik iliusissanut pilersaarusoqqullugit Naalakkersuisut sanaqqullugit Naalak-kersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Iliusissanut pilersaarut saqqummiuteq-quneqarpoq kingusinnerpaamik Inatsisartut 2014-mi upernaakkut ataatsimiinneranni.
(Inatsisartunut ilaasortaq Agathe Fontain, Inuit Ataqatigiit)

Imigassartorpallaarnerup kinguneranik qaratsamikkut ajoquteqalersimasut ikiorneqarnerunissaannik siunnersuut ilassilluarparput. Isumaqarpugullu siunnersuut taanna aallaavigalugu peqqissutsimut ataatsimiititaliaq sukumiisumik nalilersuisariaqartoq. Nalunaarusiaq 2012-imi saqqummersoq aallaavusinnaalluarpoq.

Inuit Ataqatigiit kissaatigaarput utoqqaat toqqissillutik, atugarissaarlutillu inuiaqatigiinni peqataassasut. Uanerpiaq pineqarput utoqqaat puigortunngorsimasut, immikkullu qaratsamikkut akornuteqalersimasut.

- Utoqqaat puigortunngortut siusissukkut naleqquttumillu tapersersorneqar-nissaat qulakkeerneqassaaq, sullissisut assigiinngitsut suleqatigiilluarnerisigut. Puiguttorneq pillugu nalunaarusiornissamik Inuit Ataqatigiit siornatigut siunnersuuteqar-nitsigut tamanna piviusunngornikuuvoq. Nalunaarusiaq toqqammaviliisuuvoq, uunga si-unnersuummut tapersiinitsinnut.

Nalunaarusiami takuneqarsinnaavoq inuit 350-400 miss. 2011-imi puigortuunermik nappaateqartut. Taamatullu aamma imigassartortuusimanagerup kinguneranik puigortunngor-simasut nunatsinni Danmarkimi kisitsisinut sanilliussigaanni, maaniittut amerlanerussa-ngatinneqartut.

Ilisimareerlutigu, nalinginnaasumik peqqillutik utoqqalisunit puigornermik nappaatillit qa-ratsamikkullu akornuteqalersimasut, annertunermik isumagineqartariaqartut, tamanna utoqqarnut sullissinissamik neqeroorutitsinniittariaqarpoq. Tamanna suliassaq kommunit Naalakkersuisullu kivitassaraat.

Taamaattumik peqqinnissamut tunngatillugu periusissiaq innersuussutigalugu Naalak-kersuisut itigartitsinertik itisilernerusariaqarpaat, qanoq iliorniarpsi? Toraagalimmik a-ngusassiorneq soq apeqquserneqarpa?

Innuttaasut imigassartorpallaarsimanermikkut qaratsamikkut akornuteqalersimasut, iki-orneqanngippata tamanna akuersarneqarsinnaanngilaq.

Pitsaassaaq: innuttaasut imigassartorpallaarnermikkut qaratsamikkut akornuteqalersimasut ikiorneqartalerpata, aningaasaqarnikkuinnaanngitsoq kisianni aamma inuuneq pitsaasoq inuuffigisinnaalissavaat. Isumaliutigineqartariaqarporli tamakkiinerusumik isiginnilluni puigortunngortartut nunatsinni amerliartormata, sullissinikkut qanoq piareersimatiginersugut misissussallugu pilersaaruserfigissallugulu.

Taama oqaaseqarluta siunnersuut Peqqinnissamut Ataatsimiititaliami suliarineqassasoq innersuussutigaarput.